

LEERLIJN
Spelling

“Je kunt taal op verschillende niveaus beschouwen. Die niveaus samen vormen ons taalsysteem. Zo kunnen we nadruk leggen op de klank de betekenis, de woordvorming, het zinsverband, het gebruik en de spelling. Bij taalbeschouwing bestuderen we dit taalsysteem. Kennis van ons taalsysteem is nodig om taalvaardig te worden.

Een onderdeel van taalbeschouwing is taalverzorging. Hierbij gaat het om kennis over spellingsregels, interpunctie en het gebruik van hoofdletters.” (bron: SLO ⓘ)

➔ **Beginsituatie bepalen**
Ga bij de leerling na ...

- ➔ Kan de leerling lezen en spellen in de thuistaal of andere taal?
- ➔ Is de leerling bekend met een alfabetisch schrift en/of Latijns schrift?
- ➔ Wat zijn verschillen en overeenkomsten tussen de thuistaal en Nederlands in klanken en schrift? ⓘ

Hoe gebruik ik de leerlijn Spelling? ⓘ

Let op: toewerken naar de referentieniveaus ⓘ

DLE De DLE-cirkels bij de doelen zijn geen harde normen, maar handvatten om bijpassende leerstof en toetsen te kiezen. ⓘ

De leerling ...

Voorwaardelijke doelen ⓘ

- ... begrijpt dat er een relatie bestaat tussen grafemen en klanken in de thuistaal en/of het Nederlands
- ... kan een pen hanteren
- ... kan letters schrijven in blokletters en/of verbonden schrift

Minimum doelen ⓘ

- ... kan aangeboden klanken van het Nederlands herkennen en onderscheiden ⓘ ⓘ ⓘ ⓘ
- ... kan klanken in korte gesproken woorden in de juiste volgorde analyseren zoals t/a/s, b/oo/m, eventueel met ondersteuning (klappen, blokjes)
- ... kan letters koppelen aan aangeboden klanken van het Nederlands

Streefdoelen alle leerlingen ⓘ

- ... kan frequente woorden van het type MKM met korte klank spellen zoals in pen en kin
- ... kan frequente woorden van het type MKM met lange klank spellen zoals in boom en aap
- ... kan frequente woorden van het type MKM met tweeklank spellen zoals in huis en boek
- ... kan frequente woorden met medeklinkerclusters van het type MKMM en MMKM spellen zoals in kast en stop

↓
DLE
5

Extra streefdoelen ⓘ

- ... kan frequente woorden met medeklinkerclusters van het type MMKMM spellen zoals in krant en staart, eventueel met ondersteuning (geldt ook voor volgende doelen)
- ... kan frequente woorden met medeklinkerclusters van het type MMMKM en MKMMM medeklinkers spellen zoals in strik en dorst
- ... kan woorden met sch(r)- spellen zoals in school en schrift
- ... kan woorden met -ng en -nk spellen zoals in ring en bank
- ... kan samenstellingen spellen zoals in klimrek en balpen
- ... kan frequente woorden met -eer, -oor en -eur spellen, eventueel met hulp contrasterende woorden om verschillen in klanken te benadrukken zoals deur – dun en keer – kin (geldt ook voor volgende doel)
- ... kan frequente woorden met -aai, -ooi en -oei spellen
- ... kan frequente woorden met ei/ij spellen
- ... kan woorden met -d of -t aan het eind spellen, eventueel met geheugensteun
- ... kan gesproken verkleinwoorden spellen die eindigen op -je, -tje en -pje
- ... kan woorden met -ch en -cht spellen
- ... kan woorden met -uw, -eeuw, -ieuw spellen
- ... kan woorden spellen die beginnen met een onbeklemtoonde lettergreep zoals begin en geluk
- ... kan woorden met open lettergrepen spellen zoals a-pen
- ... kan woorden met gesloten lettergrepen spellen zoals pen-nen
- ... kan samenstellingen met -eer/ -oor/ eur/ -aai/ -ooi/ -oei-/ -uw/ -eeuw/ -ieuw/ spellen zoals onweer, voordeur en rotzooi

↓
DLE
10

↓
DLE
15

↓
DLE
20

